

1

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו   בשא 016540/06
 בתיק עיקרי: א 001943/06
 בפני: כבוד השופט יהודה זפט - סגן נשיא   28/11/2006

בעניין: 1. Koninklijke Philips Electronics N.V.
 2. פיליפס אלקטרוניקס (ישראל) בע"מ
המבקשות   ע"י בא כח עוה"ד טל בנד ואבי אורדו
 נ ג ד
 שריג אלקטריק בע"מ
המשיבה   ע"י בא כח עוה"ד נחמן כהן צדק ודניאל בוסתנאי

החלטה

רקע

המבקשת 1 (להלן: "פיליפס") משווקת בישראל מכונות גילוח באמצעות המבקשת 2 שהיא חברת בת בבעלותה המלאה.

בבעלות פילפס סימן מסחר רשום מס' 44344, איור של משולש ובו שלושה עיגולים, מיום 6.12.79, סימן מסחר רשום מס' 44345, איור של דמות שלושה סכינים מסתובבים על משטח משולש, מיום 17.1.80, סימן מסחר רשום מס' 83561, איור של שלושה סכינים מסתובבים על משטח משולש, מיום 5.3.95 וסימן מסחר רשום מס' 99367, איור של שלושה סכינים מסתובבים על משטח משולש, מיום 5.1.97 (להלן: "סימני המסחר").

המשיבה מפרסמת ומשווקת מכונות גילוח דומות לסימני המסחר שבבעלותה.

בת.א 1948/06 תובעת פיליפס צו מניעה שיאסור על המשיבה לשווק מכונות גילוח מפירות, צווים לאיסוף והשמדת מכונות הגילוח המפירות, מתן חשבוניות ופיצוי כספי.

בבקשה שלפני עותרת פיליפס לסעד זמני שיאסור על המשיבה לפרסם ולשווק מכונות גילוח מפירות ו/או לעשות שימוש בסימני המסחר, ולהורות למשיבה לאסוף את כל מכונות הגילוח המפירות וליתן דין וחשבון על האיסוף האמור.
 ביום 27.7.06 ניתן צו ארעי האוסר על המשיבה לשווק ו/או לפרסם את מכונות הגילוח המפירות ו/או להעביר את המכונות האמורות שבשליטתה לאחרים.

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו   בשא 016540/06
 בפני: כבוד השופט יהודה זפט - סגן נשיא   בתיק עיקרי: א 001943/06
 28/11/2006

דין

א. ביום 25.5.06 הגישה המשיבה בקשה לרשם סימני המסחר למחיקת סימני המסחר מהטעם שבעת רישום סימני המסחר לא הייתה לפילפס כל כוונה שהסימן ישמש אותה לסימון מוצריה, ורישום סימני המסחר נועד למנוע מאחרים שיווק של מכוניות גילוח המבוססות על שלושה סכינים מסתובבים על משטח משולש (להלן: "הראש המשולש") שלגביהם פג תוקפו של מדגם שהיה בבעלות פיליפס.

בקשה זו טרם נדונה על ידי רשם הסימנים. אולם, נראה כי יש בסיס ממשי לטענה זו של המשיבה באופן המחייב בחינת תוקפם של סימני המסחר שבבעלות פיליפס כבר בשלב זה. כך הדבר במיוחד, כשפיליפס עצמה בחרה שלא לבסס את תביעתה על מדגמים שרשמה בקשר עם צורת הראש המשולש (סעיף 14 לבקשה).

ב. דיני הקניין הרוחני כוללים הוראות חוק שונות שתכליתן לקדם אינטרסים ציבוריים בהם חוק הפטנטים, תשכ"ז-1967, פקודת הפטנטים והמדגמים, פקודת זכות יוצרים, חוק זכות יוצרים, 1911 ועוד, לצד הוראות חוק שנועדו להסדיר את חיי המסחר ולהבטיח הגינות במסחר בהם חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999, פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], תשל"ב – 1972 (להלן: "פקודת סימני מסחר"). הקניית בלעדיות בשימוש בהמצאה שנרשמה כפטנט נועדה לקדם פיתוחים חדשניים לטובת החברה, הקניית בלעדיות בשימוש בזכות שהוכרה כזכות יוצרים נועדה להעשיר את עולם היצירה התרבותי בחברה, הקניית בלעדיות בשימוש בעיצוב שנרשם כמדגם נועדה לקדם עיצוב עיצובים חדשים של מוצרים. לעומת אלה, נועדה ההגנה על סימני המסחר להסדיר את אורחות המסחר במשק ולהגן על המוניטין של עוסקים המזוהים עם סימן מסחר מיוחד.

בהתאם, הוקנתה על פי החוקים שלעיל בלעדיות בשימוש בזכות לתקופות מוגבלות המאזנות בין הרצון לעודד המצאות וחידושים לבין זכות היסוד המוקנית לכל אזרח לעסוק בכל משלח יד והאינטרס הציבורי בקידום תחרות חופשית. יוצא מן הכלל בקשר עם זכויות אלה, הוא ההסדר המעניק בלעדיות שימוש בסימן מסחר רשום שנועד להסדיר

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו   בשא 016540/06
 בתיק עיקרי: א 001943/06
 בפני: כבוד השופט יהודה זפט - סגן נשיא   28/11/2006

את חיי המסחר ולהגן על המוניטין של בעל סימן המסחר בקשר עם טובין שהוא משווק, בכך שהציבור יוכל להבחין בין טובין של עוסק אחד לטובין של עוסק אחר באמצעות סימני מסחר. הבלעדיות המוקנית לבעל סימן המסחר בסימן המסחר לא נועדה למנוע מעוסקים אחרים לשווק טובין מאותו התחום תוך שימוש בסימן מסחר המיוחד להם. מכאן, ששימוש בסימן מסחר רשום באופן המגביל עוסקים מלייצר ו/או לשווק מוצרים ששיווקם לא הוגבל מכוח דינים אחרים חורג מהתכלית לשמה הוקנתה לבעל סימן המסחר הזכות לשימוש בלעדי בסימן המסחר.

ג. משפקע הפטנט שנועד להגן על מכונת הגילוח בעלת הראש המשולש של פיליפס ו/או המדגם של הראש המשולש שרשמה פיליפס, רשאי כל יצרן לייצר ולשווק מכונות גילוח בעלות ראש משולש. במצב דברים זה, שוב אין בתמונה ו/או באיור של מכונת הגילוח בעלת הראש המשולש ו/או בראש המשולש כדי לזהות מוצרים אלה עם פיליפס דווקא. רישום הראש המשולש כסימן מסחר נועד למנוע מיצרני מכונות גילוח לייצר מכונות גילוח בעלות ראש משולש, ולא לשם סימון ו/או זיהוי מכונות הגילוח שמותוצרת פיליפס. רישום כזה אינו מתיישב עם התכלית לשמה הוקנתה ההגנה לבעל סימן המסחר, ועל כן, אין ליתן לסימני המסחר שבבעלות פיליפס, תוקף.

איני מקבל את גישתה של פיליפס, לפיה צורה שרשמה כמדגם שפקע, כשירה להירשם כסימן מסחר. הקניית בלעדיות בשימוש בצורה נשוא המדגם לבעל המדגם נועדה לעודד פיתוח עיצובים חדשים שישמשו את הציבור לאחר פקיעת תוקפו של המדגם. מתן אפשרות לרשום צורה כאמור כסימן מסחר יגביל את הציבור מלהשתמש בצורה שעיצב בעל המדגם. הגבלה כזו אינה מתיישבת עם התכלית לשמה הוקנתה הבלעדיות מכוח המדגם.

ד. בעלי הדין הרחיבו בתיאור הליכים משפטיים שהתנהלו ומתנהלים בקשר עם תוקפם של סימני מסחר שרשמה פיליפס במדינות שונות, והליכים משפטיים בהן נדונו סוגיות הקשורות לאלה שהועלו במסגרת הבקשה כאן, אולם איני רואה לנכון לדון בהליכים אלה. ראשית, אין בהליכים שהתקיימו במדינות אחרות בקשר עם סימני המסחר שבבעלות פיליפס כדי לחייב בית משפט בישראל. שנית, לא קיימת הכרעה חד משמעית

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו   בשא 016540/06
 בתיק עיקרי: א 001943/06
 בפני: כבוד השופט יהודה זפט - סגן נשיא   28/11/2006

גורפת בהליכים המשפטיים שהתנהלו בקשר עם הראש המשולש במדינות השונות, וממילא לא ניתן להסיק מסקנה חד משמעית מהליכים אלה. שלישית, ניתוח ההכרעות השונות שהתקבלו במסגרת ההליכים שננקטו על ידי פיליפס ו/או נגדה במדינות שונות כרוך בין היתר בהוכחת הדין הזר, וממילא חורג מהמסגרת הדיונית בבקשה לסעד זמני.

ה. לטענת פיליפס, משחלפו 5 שנים מיום מתן תעודות הרישום של סימני המסחר שבבעלותה לא ניתן עוד לערער על תוקפם של סימני מסחר אלה.

איני מקבל טענה זו. סעיף 39 לפקודת סימני מסחר, קובע:

"מחיקת סימן

(א) בקשה לפי סעיף 38 למחיקת סימן מסחר מהפנקס לגבי כל הטובין או סוגי הטובין שלגביהם רשום הסימן או חלקם, מחמת שהסימן אינו כשר לרישום לפי סעיפים 7 עד 11 לפקודה, או מחמת שרישום הסימן יוצר התחרות בלתי הוגנת לגבי זכויותיו של המבקש בישראל, תוגש תוך חמש שנים מיום מתן תעודת הרישום לפי סעיף 28.

(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), בקשה למחיקת סימן מסחר בשל כך שהבקשה לרישום הסימן הוגשה שלא בתום לב, יכול שתוגש בכל עת;
 "...

פיליפס רשמה פטנט ומדגם כדי להגן על המצאתה של מכונת הגילוח בעלת הראש המשולש. מכאן שפיליפס הייתה מודעת לאופן בו רשאית היא לקנות זכות בלעדיות בראש המשולש על פי הדין. רישום צורת הראש המשולש כסימן מסחר באופן המונע מאחרים ליצר ולשווק מכונות גילוח בעלות ראש משולש, כפי שעולה מההתחייבויות עליהן החתימה פילפס משווקים אשר ביקשו לשווק מכונות גילוח עם הראש המשולש (נספחים 1, 2, 3 לתשובת פיליפס), מהווה ניצול לרעה של הליכים משפטיים ופגיעה

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו   בשא 016540/06
 בתיק עיקרי: א 001943/06
 בפני: כבוד השופט יהודה זפט - סגן נשיא   28/11/2006

בציבור אשר הקנה לפיליפס בלעדיות בייצור ושיווק מכונות גילוח בעלות ראש משולש לתקופה שנקבעה בדיני הפטנטים ו/או המדגמים מתוך ידיעה שלאחר חלוף תקופת הבלעדיות ניתן יהיה לנצל את ההמצאה והעיצוב של פיליפס ללא מגבלה.

לנוכח מסקנתי לפיה רשמה לכאורה פיליפס את סימני המסחר שלא בתום לב, ומכוח ההוראה הקבועה בסעיף 39 (א) לפקודת סימני מסחר, אין בכוחה של הוראת סעיף 39 (א) שלעיל כדי להכשיל את בקשת המשיבה למחיקת סימני המסחר של פיליפס.

ו. לטענת פיליפס, אין להחיל את הוראות סעיף 36 (א) על סימני המסחר שבבעלותה משום שהתקופה הקבועה בסעיף 36 (א) לפקודת סימני המסחר חלפה עוד בטרם תוקן סעיף 36 (א), ואין להחיל הוראה זו באופן רטרואקטיבי.

טענה זו אינה מקובלת עליי.

בדברי ההסבר להצעת חוק לתיקון דיני הקניין הרוחני – התאמה להוראות הסכם הטריפס, התשנ"ט – 1999 בגדרה הוצע להוסיף את סעיף 36 (א) שלעיל, נאמר, כי תיקון החוק נועד להתאים את חוקי הקניין הרוחני לדרישות הסכם ארגון הסחר העולמי בדבר היבטים הקשורים לזכויות בקניין רוחני – TRIPS (להלן: "אמנת הטריפס"), (ה"ח 2819, י"ד באב התשנ"ט, 27.7.1999, בע' 525. סעיף 70 (2) לאמנת הטריפס, קובע שהוראות האמנה יחולו גם לגבי זכויות שהוכרו קודם לכינון האמנה. מכאן, שכל שביקש המחוקק להתאים את דיני הקניין הרוחני בישראל לאלה הנהוגים על פי אמנת הטריפס חלה הוראת סעיף 39 (א) גם על סימני מסחר שלגביהם לא הוגשה בקשת מחיקה במשך למעלה מחמש שנים מיום מתן תעודת הרישום.

ועוד: סביר להניח שבעת תיקון ההוראה שבסעיף 36 (א) לפקודת סימני מסחר נמצאו סימני מסחר שלגביהם חלפה התקופה הקבועה בסעיף 36 (א). למרות זאת לא נקבעה הוראה המגבילה את תחולת הוראה 36 (א) על סימני מסחר אלה. העדרה של הגבלה כזו מלמד שלנוכח תכלית תיקון החוק כאמור לעיל ביקש המחוקק שלא להבחין בין סימני המסחר שהיו רשומים בעת התיקון האמור.

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו   בשא 016540/06
 בתיק עיקרי: א 001943/06
 בפני: כבוד השופט יהודה זפט - סגן נשיא   28/11/2006

אוסף, כי אין באמור בע"א 1613/91 אורית ארביב נ' מדינת ישראל, פ"ד מו (2), 765 כדי להועיל לפיליפס. גם שם מצא בית המשפט לקבוע: "זאת ועוד: אפילו לא נקבע בחוק במפורש, כי חלותו בזמן היא רטרואקטיבית, עשויה מסקנה זו להשתמע. "כוחו של המחוקק לחוקק חוק בר - תוקף למפרע אינו מוטל בספק, ומקום שהדבר לא נאמר במפורש, אך משתמע ממטרת התחיקה, חייב בית משפט לפסוק על פי הדין החדש לגבי עיסקה שנעשתה קודם לכן".

ז. לטענת המשיבה, פיליפס רשמה את סימני המסחר שבבעלות שלא מתוך כוונה להשתמש בהם אלא כדי למנוע מיצרנים אחרים לייצר מכוונות גילוח בעלות ראש משולש, לפיכך זכאית היא על פי הוראות סעיף 41 לפקודת סימני המסחר לבקש את מוחיקת סימני המסחר של פיליפס.

סעיף 41 (א) לפקודת סימני מסחר, קובע:

"בלי לפגוע בכלליות הוראותיהם של סעיפים 38 עד 40 רשאי כל אדם מעוניין להגיש בקשה לביטול רישומו של סימן מסחר לגבי כל הטובין או סוגי הטובין שלגביהם רשום הסימן או חלקם (להלן - הטובין שלגביהם מבוקש ביטול הרישום) על יסוד הנימוק, שלא היתה כוונה בתום לב להשתמש בסימן המסחר בקשר לטובין שלגביהם מבוקש ביטול הרישום ושלמעשה לא היה שימוש בתום לב בסימן המסחר בקשר לטובין שלגביהם מבוקש ביטול הרישום או לא היה שימוש כאמור תוך שלוש השנים שקדמו לבקשת הביטול."

משמצאתי שלכאורה אין בסימן הראש המשולש כדי לבדל את מכוונות הגילוח מתוצרת פיליפס ממכוונות גילוח בעלות ראש משולש של יצרנים אחרים, נראה לכאורה שפיליפס לא התכוונה בתום לב להשתמש בראש המשולש כסימן מסחר בקשר עם מכוונות הגילוח שהיא מייצרת ומשווקת וסימן הראש המשולש אינו משמש אותה לבידול מוצריה. אני סבור שלמשיבה סיכוי להצליח בבקשתה למחוק את סימני המסחר של פיליפס מכוח הוראות סעיף 41 (א) לפקודת סימני מסחר.

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו   בשא 016540/06
 בתיק עיקרי: א 001943/06   בפני: כבוד השופט יהודה זפט - סגן נשיא
 28/11/2006

ח. סעיף 47 לפקודת סימני מסחר, קובע:

"שמירה על שימוש אמת
רישום לפי פקודה זו לא ימנע אדם מהשתמש שימוש אמת בשמו או
בשם עסקו או בשמו הגאוגרפי של מקום עסקו, שלו או של קודמיו
בעסק, או מהשתמש כהגדר אמיתי של מהותם או איכותם של טובין
שלו."

לטענת המשיבה, מכוונת הגילוח מתוצרתה בעלות ראש משולש ותמונת מכוונת הגילוח בעלת הראש המשולש המופיעה על אריזת מכוונת הגילוח שלה מתארת את המוצר אותו היא משווקת באריזה, ויש בכך שימוש כהגדר אמיתי של מהותם של הטובין שלה המותר על פי הוראות סעיף 47 לפקודת סימני מסחר.

מכוונת הגילוח בעלת הראש המשולש שמשווקת המשיבה, אינה משמשת אותה כסימן מסחר לסימון מוצר כלשהו. המכונה היא המוצר שמשווקת המשיבה ואשר על פי דיני הפטנטים והמדגמים אין כל מניעה לייצורה ושיווקה. לפיכך, יש לראות בעצם השימוש במכוונת הגילוח כהגדר פיזי אמיתי של המוצר אותו משווקת המשיבה.

תמונת מכוונת הגילוח בעלת הראש המשולש המופיעה על אריזת מכוונת הגילוח שמשווקת המשיבה מתארת את המוצר המשווק באופן מדויק, ועל כן השימוש בתמונה זו מהווה הגדר אמיתי של המוצר המשווק על ידי המשיבה.

לנוכח האמור לעיל, נראה לכאורה שאפילו ישארו סימני המסחר של פיליפס בתוקפם חוסה לכאורה המשיבה תחת ההגנה הקבועה בסעיף 47 שלעיל.

ט. לנוכח האמור עד כאן, נראה שסיכויי פיליפס לזכות בתביעתה בעילה של הפרת סימני מסחר אינם טובים.

גניבת עין

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו   בשא 016540/06
 בפני: כבוד השופט יהודה זפט - סגן נשיא   בתיק עיקרי: א 001943/06
 28/11/2006

י. כדי לזכות בתביעתה בעילה של גניבת עין על פיליפס להראות שמכונת הגילוח שהיא משווקת רכשה מוניתין וכי קיים חשש שציבור הלקוחות יטעה לחשוב שמכונת הגילוח שמשווקת המשיבה היא מכונת הגילוח של פיליפס או קשורה אליה.

מהשוואה בין מכונות הגילוח של המשיבה מדגם R9190 ו-R835 לבין מכונות הגילוח של פיליפס HQ9190 ו-HQ8140 נראה לכאורה שאין חשש שציבור הלקוחות יטעה לחשוב שמכונות הגילוח של המשיבה הן של פיליפס או קשורות אליה. כאמור, עיצוב מכונת הגילוח של שלושת הסכינים המסתובבות המופיעות בצורת משולש, אינו ייחודי עוד לפיליפס, ועל כן אין באיור המופיע על אריזות מכונות הגילוח של המשיבה הכולל מכונת גילוח בעלת צורה זו של סכיני גילוח כדי לגרום לציבור הלקוחות לטעות ולחשוב שמכונת הגילוח של המשיבה היא מכונת הגילוח של פיליפס או קשורה אליה. לכך יש להוסיף שאין דמיון בין גודל האריזות, אופיין והסימנים הרבים המופיעים עליהן. ועוד. על האריזות של מכונות הגילוח שמשווקת המשיבה מופיע השם "REMINGTON" היוצר אף הוא הבחנה בין מכונות הגילוח של המשיבה לבין אלה של פיליפס הנושאות את השם "PHILIPS".

המשיבה משווקת את מכונות הגילוח שלה באמצעות אתר אינטרנט בו מופיעות מכונות הגילוח תחת השם "REMINGTON" (נספח ט) ומצויין במפורש שהיבואן הרשמי בישראל היא המשיבה.

לנוכח האמור עד כאן, נראה שאפילו שוכנעתי שמכונות הגילוח של פיליפס רכשו מוניתין הדרוש לגניבת עין, אין חשש שציבור הלקוחות יטעה לחשוב שמכונות הגילוח המשווקות על ידי המשיבה הן של פיליפס או קשורות אליה.

יא. אשר על כן, נראה שסיכויי המבקשת לזכות בתביעתה בעילות של גניבת עין ועשיית עושר ולא במשפט אינם טובים.

מאזן הנוחות

בתי המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו   **בשא 016540/06**
בתיק עיקרי: א 001943/06
בפני: כבוד השופט יהודה זפט - סגן נשיא   **28/11/2006**

יב. ככל שעלול להיגרם לפיליפס נזק מאי מתן הסעד הזמני המבוקש, מדובר בנוזק כספי הניתן להערכה, שאינו שקול לפגיעה בחופש העיסוק של המשיבה ולפגיעה בתחרות החופשית. בנסיבות אלה נוטה מאזן הנוחות נגד מתן הסעד המבוקש.

סוף דבר

הצו הארעי מיום 27.7.06, בטל.

המבקשות ביחד ולחוד תשלמנה למשיבה את הוצאות המשפט, ושכ"ט עו"ד בסך - 50,000 ₪.

המזכירות תמציא עותק מהחלטה זו לב"כ הצדדים בפקסימיליה.
ניתנה היום ז' בכסלו, תשס"ז (28 בנובמבר 2006) בהעדר הצדדים.

השופט יהודה זפט - סגן נשיא